

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 13/2009,

18. detsember 2008,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta ja määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), eesmärgiga kehtestada koolidele puuvilja jagamise kava

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 36 ja 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1182/2007, ⁽²⁾ millega kehtestatakse puu- ja köögiviljasektori erieeskirjad, on ette nähtud nimetatud sektori laiaulatuslik reform, mille eesmärk on suurendada selle konkurentsivõimet ja turule orienteeritust ning viia see kooskõlla ülejäänud reformitud ühise põllumajanduspoliitikaga. Üks reformitud korralduse peamistest eesmärkidest on suurendada puu- ja köögiviljade tarbimist.

(2) Selleks et võidelda laste hulgas puu- ja köögivilja vähese tarbimisega, on soovitatav järjepidevalt suurendada puu- ja köögiviljade osakaalu laste menüüs nende toitumisharjumuste väljakujunemise ajal. Koolidele puuvilja jagamise kava raames antav ühenduse toetus puu- ja köögiviljade ning banaanitoodete jagamiseks lastele haridusasutustes peaks õpetama noori tarbijaid hindama puu- ja köögivilju

ning sel viisil soodustama nende tarbimist tulevikus. Selle tulemusel aitaks koolidele puuvilja jagamise kava saavutada ühise põllumajanduspoliitika eesmärgi, sealhulgas põllumajanduses saadavate tulude suurendamine, turgude stabiliseerimine ning tarnete kättesaadavuse parandamine nii praegu kui tulevikus.

(3) Lisaks sellele võimaldab asutamislepingu artikli 35 lõige b võtta ühise põllumajanduspoliitika raames teatavate toodete tarbimise edendamiseks ühismeetmeid, näiteks koolidele puuvilja jagamise kava.

(4) Peale selle on asutamislepingu artikli 152 lõikega 1 ette nähtud, et „kogu ühenduse poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse”. Koolidele puuvilja jagamise kavast tervisele tulenev ilmne kasu osutab, et seda korda tuleks integreerida ühise põllumajanduspoliitika rakendamisse.

(5) Seega peaks ühendus kaasrahastama teatavate tervislike puu- ja köögiviljade, töödeldud puu- ja köögivilja ning banaanisektori toodete jagamist lastele haridusasutustes ning samuti kaasrahastama teatavaid logistika, jagamise, seadmete, teavitamise, seire ja hindamisega seotud kulusid.

(6) Ühenduse koolidele puuvilja jagamise kava ei tohiks piirata ühegi ühenduse õigust austava siseriikliku koolidele puuvilja jagamise kava rakendamist, et säilitada selliste kavade rakendamisest tulenev kasu. Ühenduse kava peaks võtma arvesse liikmesriikide haridussüsteemide mitmekesisust. Seetõttu võivad koolidele puuvilja jagamise kavast kasu saavate haridusasutuste hulka kuuluda lasteaiad, muud koolieelsed lasteasutused, algkoolid ja gümnaasiumid.

⁽¹⁾ 18. novembri 2008. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT L 273, 17.10.2007, lk 1.

- (7) Liikmesriikidel, kes soovivad osaleda koolidele puuvilja jagamise kavas, peaks olema lisaks ühenduse toetusele anda tervislike toodete jagamiseks ja teatavate seotud kulude katmiseks ka riiklikku toetust. Kava tulemuslikkuse tagamiseks on vaja võtta kaasnevaid meetmeid, mille rahastamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik anda riiklikku toetust. Pidades silmas eelarvepiiranguid, peaksid liikmesriigid suutma asendada koolidele puuvilja jagamise kavale antava riikliku rahalise toetuse erasektori toetustega.
- (8) Selleks et tagada koolidele puuvilja jagamise kava nõuetekohane rakendamine, peaksid kavast huvitatud liikmesriigid töötama eelnevalt riiklikul või piirkondlikul tasandil välja strateegia.
- (9) Kava ei tohiks hõlmata ebatervislikke tooteid, mis sisaldavad näiteks suures koguses rasva või lisatud suhkrut. Komisjon peaks seetõttu koostama loetelu toodetest ja koostisosadest, mis tuleks koolidele puuvilja jagamise kavast välja jätta. Liikmesriikide õigust otsustada toodete valiku üle ei tohiks muul viisil piirata. Seega peaks neile jääma võimalus kava tingimustele vastavate toodete valikul lähtuda objektiivsetest kriteeriumidest, mille hulka kuuluvad toote hooajalisus ja kättesaadavus ning keskkonnaaspektid. Sellega seoses peaks liikmesriikidel olema võimalik eelistada ühenduse tooteid. Selguse huvides peaksid liikmesriigid oma strateegiate väljatöötamisel kehtestama loetelu toodetest, mis vastavad nende kava tingimustele.
- (10) Nõuetekohase juhtimise ja eelarve haldamise huvides peaksid kavas osalevad liikmesriigid taotlema igal aastal ühenduse toetust. Pärast liikmesriikide taotluste saamist peaks komisjon tegema otsuse lõplike eraldiste kohta, jäädes eelarves vabade assigneeringute piiresse.
- (11) Ühenduse toetus tuleks eraldada igale liikmesriigile objektiivsete kriteeriumide alusel, mis põhinevad peamiselt sihtrühma (6–10-aastased) kuuluvate laste osakaalul igas liikmesriigis. See vanuserühm on valitud eelarvelistel põhjustel, kuid samuti seetõttu, et toitumisharjumused kujunevad välja varases eas. Liikmesriigi piiratud rahvaarv ei tohiks siiski takistada liikmesriigil kulutõhusa kava rakendamist. Seetõttu peaks iga osalev liikmesriik saama ühenduse toetust määratletud miinimumi ulatuses.
- (12) Eelarve mõistliku haldamise tagamiseks tuleks kehtestada ühenduse toetuse kindlaksmääratud ülemmäär ja kaasrahastamise ülemmäär ning kava jaoks antav ühenduse rahaline toetus tuleks lisada meetmete loetellu, mida võib rahastada Euroopa Põllumajanduse Tagatistfondist, nagu on sätestatud nõukogu 21. juuni 2005. aasta määruses (EÜ) nr 1290/2005 (ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta).⁽¹⁾
- (13) Võttes arvesse nende sotsiaalseid, struktuurilisi ja majanduslikke raskusi, on asjakohane ette näha suurem kaasrahastamise määr nendes piirkondades, mis on lähenemiseesmärgi alusel abikõlblikud vastavalt nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta),⁽²⁾ ning äärepoolseimates piirkondades, millele on osutatud EÜ asutamislepingu artikli 299 lõikes 2.
- (14) Selleks et koolidele puuvilja jagamise kava üldine tulemuslikkus ei väheneks, ei tohiks ühenduse toetust kasutada nii, et see asendab olemasolevate riiklike koolidele puuvilja jagamise kavade või muude koolidele puuvilja jagamise kavade rahalisi vahendeid. Liikmesriikide olemasolevaid saavutusi riikliku koolidele puuviljade jagamise kava sisseadmisel tuleks säilitada. Seetõttu peaks ühenduse toetus olema kättesaadav liikmesriikidele, kes katavad olemasolevat abikõlblikku kava laiendada või tõhusamaks muuta, tingimusel et peetakse kinni teatud kaasrahastamise maksimummääradest seoses ühenduse toetuse osakaaluga siseriikliku rahastamise kogumäära suhtes. Sellisel juhul peaks liikmesriik oma strateegias märkima, kuidas ta katseb oma kava laiendada või tõhustada.
- (15) Selleks et anda aega kava sujuva rakendamise jaoks, tuleks seda kohaldada alates 2009/2010. õppeaastast. Selle rakendamise aruanne tuleks esitada kolme aasta pärast.
- (16) Et suurendada kava tõhusust, peaks ühendusel olema võimalik rahastada koolidele puuvilja jagamise kava ja selle eesmärkide üldsusele tutvustamiseks rakendatavaid teavitamis-, seire- ja hindamismeetmeid ning sellega seotud võrgustikumeetmeid. See ei tohiks piirata ühenduse kaasrahastamise õigust nõukogu määruse (EÜ) nr 3/2008⁽³⁾ raames, ning vajalikke täiendavaid meetmeid teadlikkuse parandamiseks puu- ja köögiviljade tarbimise tervislikkusest.
- (17) Komisjon peaks kehtestama üksikasjalikud eeskirjad koolidele puuvilja jagamise kava kohaldamiseks, sealhulgas eeskirjad toetuste jagamise kohta liikmesriikide vahel ning finantsjuhtimise ja eelarvevahendite haldamise, riiklike strateegiate, seotud kulude, kaasnevate meetmete ning teavitamis-, seire-, hindamis- ja võrgustikumeetmete kohta.

⁽²⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.

⁽³⁾ Nõukogu 17. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 3/2008 põllumajandussaaduste ja toodete teavitamis- ja müügi edendusemeetmete kohta siseturul ja kolmandates riikides (ELT L 3, 5.1.2008, lk 1).

⁽¹⁾ ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

- (18) Määruse (EÜ) nr 1182/2007 sätted on lisatud nõukogu määrusesse (EÜ) nr 1234/2007 ⁽¹⁾ ning need jõustatakse 1. juulil 2008 nõukogu määrusega (EÜ) nr 361/2008. ⁽²⁾
- (19) Seepärast tuleks määruseid (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 1234/2007 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1290/2005 muudatus

Määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

- „f) nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 (*) artikli 103ga lõikes 1 osutatud koolidele puuvilja jagamise kavale antav ühenduse rahaline toetus.

(*) ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.”

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 1234/2007 muudatus

Määrust (EÜ) nr 1234/2007 muudetakse järgmiselt.

1) II osa I jaotise IV peatüki IVa jaos:

- a) lisatakse pärast artiklit 103g järgmine alajagu:

„IIa alajagu

Koolidele puuvilja jagamise kava

Artikkel 103ga

Lastele puu- ja köögiviljade, töödeldud puu- ja köögivilja ning banaanitoodete jagamiseks antav toetus

1. Komisjoni kindlaksmääratud tingimustel antakse alates 2009/2010. õppeaastast ühenduse toetust:

- a) puu- ja köögiviljade, töödeldud puu- ja köögivilja ning banaanisektori toodete jagamiseks lastele haridusasutustes, sealhulgas lasteaedades; muudes koolieelsetes lasteasutustes, algkoolides ja gümnaasiumides, ning

- b) teatavate seonduvate logistika ning jagamise, seadmete, teavitamise, seire ja hindamisega seotud kulude katmiseks.

2. Liikmesriigid, kes soovivad kavas osaleda, peavad eelnevalt riiklikul või piirkondlikul tasandil välja töötama selle rakendamise strateegia, mis eelkõige sisaldab nende kava eelarvet, mis sisaldab ühenduse ja siseriiklikku toetust, kava kestust, sihtrühma, abikõlblikke tooteid ning teavet asjaomaste sidusrühmade kaasamise kohta. Samuti peaksid nad ette nägema kava tõhususe suurendamiseks vajalikud täiendavad meetmed.

3. Liikmesriigid koostavad oma strateegiate väljatöötamisel loetelu puu- ja köögiviljade, töödeldud puu- ja köögivilja ning banaanisektori toodetest, mis on nende kavade raames abikõlblikud. Kõnealune loetelu ei sisalda siiski tooteid, mis on välja arvatud vastavalt komisjoni võetud meetmele vastavalt artikli 103h lõikele f. Toodete valikul lähtuvad liikmesriigid objektiivsetest kriteeriumidest, mille hulka võivad kuuluda toote hooajalisus ja kättesaadavus ning keskkonnaaspektid. Sellega seoses võivad liikmesriigid eelistada ühenduse tooteid.

4. Lõikes 1 osutatud ühenduse toetus:

- a) ei ületa 90 miljonit eurot õppeaasta kohta;

b) ei ületa 50 % lõikes 1 osutatud tarnimise ning sellega seotud kuludest ega 75 % kõnealustest kuludest piirkondades, mis on lähenemiseesmärgi alusel abikõlblikud vastavalt nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) (*) artikli 5 lõikele 1, ning äärepoolseimates piirkondades, millele on osutatud EÜ asutamislepingu artikli 299 lõikes 2;

- c) hõlmab ainult lõikes 1 osutatud tarnimise ja sellega seotud kulusid.

5. Lõikes 1 osutatud ühenduse toetus eraldatakse igale liikmesriigile objektiivsete kriteeriumide alusel, mis põhinevad 6–10-aastaste vanuserühma kuuluvate laste osakaalul igas liikmesriigis. Iga kavas osalev liikmesriik saab ühenduse toetust siiski vähemalt 175 000 euro ulatuses. Kavas osalevad liikmesriigid taotlevad igal aastal ühenduse toetust, võttes aluseks oma strateegia. Pärast liikmesriikide taotluste saamist teeb komisjon otsuse lõplike eraldiste kohta, jäädes eelarves vabade assigneerin-gute piiresse.

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 121, 7.5.2008, lk 1.

6. Lõikes 1 osutatud ühenduse toetust ei tohi kasutada olemasolevate riiklike koolidele puuvilja jagamise kavade või muude koolidele puuvilja jagamise kavade rahaliste vahendite asendamiseks. Juhul kui liikmesriik on siiski juba kehtestanud kava, mis oleks käesoleva artikli kohaselt abikõlblik ühenduse toetuse saamiseks, ning kavatseb seda laiendada või tõhustada, sealhulgas kava sihtrühma, kestuse või abikõlblike toodete osas, võib ühenduse toetust anda tingimusel, et järgitakse lõike 4 punktis b sätestatud piirmäärasid seoses ühenduse toetuse osakaaluga siseriikliku rahastamise kogumäära suhtes. Sellisel juhul peab liikmesriik oma strateegias märkima, kuidas ta kavatseb oma kava laiendada või tõhustada.

7. Lisaks ühenduse toetusele võivad liikmesriigid lõikes 1 osutatud toodete tarnimiseks ja sellega seotud kulude kandmiseks anda ka riiklikku toetust. Kõnealuseid kulusid võib samuti katta erasektori maksetest. Liikmesriigid võivad anda riiklikku toetust ka lõikes 2 osutatud täiendavate meetmete rahastamiseks.

8. Koolidele puuvilja jagamise ühenduse kava ei piira ühegi eraldiseisva, ühenduse õigusega kooskõlas oleva riikliku koolidele puuvilja jagamise kava rakendamist.

9. Ühendus võib määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 5 alusel rahastada ka koolidele puuvilja jagamise kavaga seotud teavitamis-, seire- ja hindamismeetmeid, sealhulgas neid, mille eesmärk on teavitada sellest üldsust, ning võrgustiku loomise meetmeid.

(*) ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.”;

b) lisatakse pärast artiklit 103h järgmine pealkiri:

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. detsember 2008

„III alajagu

Menetlussätted

c) lisatakse artiklisse 103h järgmine punkt:

„f) artiklis 103ga osutatud koolidele puuvilja jagamise kava käsitlevad sätted, sealhulgas toodete või koostisosade loetelu, mis tuleks koolidele puuvilja jagamise kavast välja jätta, toetuste lõplik jagamine liikmesriikide vahel, finantsjuhtimine ja eelarvevahendite haldamine ja seotud kulud, liikmesriikide strateegiad, täiendavad meetmed ning teavitamis-, seire-, hindamis- ja võrgustikumeetmed.”.

2) Artiklis 180 asendatakse tekst „artiklis 182” tekstiga „artiklites 103ga ja 182”.

3) Artiklile 184 lisatakse järgmine lõige:

„5. enne 31. augustit 2012 Euroopa Parlamendile ja nõukogule artikliga 103ga ette nähtud koolidele puuvilja jagamise kava rakendamise kohta, millele on vajaduse korral lisatud asjakohased ettepanekud. Aruanne kajastab eelkõige seda, kuidas on kõnealune kava soodustanud liikmesriikides tõhusa koolidele puuvilja jagamise kava kasutuselevõtmist ja kuidas see on mõjutanud laste toitumisharjumusi.”

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BARNIER